

А.Тараненко,
здобувач ОС «магістр»
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського
А.Taranenko,
master's student,
Vinnytsia Mykhailo Kotsubynsky
State Pedagogical University

ЛЕПБУК ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

LEPBOOK AS A MEANS OF FORMING COGNITIVE INTERESTS IN JUNIOR SCHOOLCHILDREN

***Анотація.** У статті розкривається сутність поняття «лепбук», його значення, різновиди та його створення. Обґрунтовано необхідність використання лепбука для формування пізнавальних інтересів на уроках початкової школи.*

***Abstarct.** The article reveals the essence of the concept "lepbook", its meaning, varieties and its creation. The necessity of using lepbook for the formation of cognitive interests in primary school lessons is substantiated.*

***Ключові слова:** лепбук, інтегрована папка, засіб формування пізнавальних інтересів, учні початкової школи, новітні технології.*

***Key words:** lepbook, integrated folder, means of forming cognitive interests, primary school students, new technologies.*

У наш час необхідно готувати абсолютно нове покоління: ініціативне, відповідальне, сильне, активне, цікаве, яке вміє нестандартно мислити, думати та реалізовувати різні ідеї, які вміють самостійно приймати рішення у своєму житті. Виходячи з цього, сучасні педагоги шукають нові шляхи, ідеї, способи та засоби навчання, щоб вони відповідали сучасним вимогам освіти і виховання дітей.

Одним з таких сучасних засобів навчання, які почали використовувати у Америці, є лепбук, що в дослівному перекладі з англійської (lapbook) означає – наколінна книга.[2]

Книжка складанка (англ. lap book) — багатофункціональна розкладна папка, що містить кишеньки та кріплення для різноманітного дидактичного матеріалу. [7]

Лепбук – це книга або папка яку роблять власноруч, вона буває будь-якої форми та з будь-якої теми, з вкладеними у неї оформленими у оригінальний спосіб різноманітними міні книжками, віконечками, малюнками, іграми [5]

Лепбук - зручний і інформаційно-насичений посібник для розширення, закріплення уявлень і понять.

Лепбук - тематична або інтерактивна папка яка має яскравий вигляд, в ній знаходяться спеціальні кишеньки, дверцята, віконця з рухливими деталями, які дитина може діставати, перекладати, складати на свій розсуд. У кожній кишеньці – гра або певний дидактичний матеріал з теми.

Лепбук – це завершальний етап науково-дослідницької роботи, яку діти виконали разом з вчителем в ході вивчення даної теми, підсумок проектної діяльності.

Фактично лепбук - це тематичний посібник, яскраво оформлений, має свою чітку структуру, обов'язково відповідає віковим особливостям дітей.

Якщо дітей лепбук –це цікава книжка із сюрпризними інтерактивними кишеньками, то для вчителя це дидактичне й методичне поле для діяльності ,зокрема:

- Навчальний ,дидактичний та ігровий посібник;
- нова форма організації пізнавальної активності дітей та їх самостійності;
- новий спосіб організації навчальної діяльності;
- змістовний елемент розвивального середовища класу;
- сприяє організації самостійної та групової діяльності;
- за допомогою нього вчитель розвивається увага, уява, пам'ять, мислення;
- вид презентації результатів проекту або тематичного тижня.

Формат лепбука пропонує багато різних «сюрпризів». З певних кишеньок діти дістають папірці із завданнями, або навпаки вкладають їх. У таких інтерактивних книжках діти постійно працюють пальчиками, отже, розвивають дрібну моторику і тактильного сприйняття.

Під час роботи з лепбуком у дітей розвиваються універсальні компетентності, зокрема вони навчаються:

- планувати свою майбутню діяльність;
- знаходити спільну мову з однолітками;
- розподіл завдань всередині групи
- пошук, узагальнення та сортування конкретної інформації;;
- самостійно давати відповідь на свої запитання;
- самостійно приймати рішення спираючись на свої знання й уміння;
- коротко та чітко висловлювати свої думки та побажання, вміти вислуховувати думку інших;
- аналізувати та робити висновки.

Лепбук сприяє формування пізнавальних інтересів, пізнавальної активності ,творчого мислення, за допомогою нього у дітей розвивається уява, допитливість, моторика, увага, збагачується словниковий запас, розширюється кругозір.

Отже, лепбук – це кінцевий результат спільної роботи вчителя та дітей. З його допомогою діти швидко й ефективно засвоюють нові знання, навчаються класифікувати, узагальнювати та закріплюють вивчений матеріал у пізнавально - ігровій формі.[3]

Лепбуки поділяються на декілька видів:

1. В залежності від мети:

- Навчальні;
 - Ігрові;
 - Привітальні ,урочисті;
 - Автобіографічні.
2. В залежності від форми:
- Стандартна книжка яка має два розвороти;
 - Папка яка має 3-5 розвороти;
 - Книжка-гармошка;
 - Фігурна

Робота над створенням лепбуку проходить у кілька етапів: вибір теми; обговорення плану; створення макета; створення шаблону лепбуку.

Отже, план створення лепбука має такі етапи:

1. Вибрати і обговорити тему.

2. Скласти план і намалювати макет, підібрати всі необхідні матеріали. Відобразити макет за допомогою малюнку, його можна намалювати власноруч, або використати різноманітні комп'ютерні програми. Розмір готового лепбука в більшості випадків має вигляд папки А4 в складеному вигляді та А3 у відкритому вигляді. Тому що цей розмір ідеально підходить для того, щоб дитина могла самостійно працювати з ним: тримати його в руках, малювати, писати, виконувати завдання в ньому, а після занять поставити папку на полицю або покласти в шафку (портфель якщо буде заповнювати вдома) [4]

Найпростіші лепбуки виглядають як книжка з одним розворотом, більш складні можуть мати форму "трюмо": одна велика центральна частина та дві менших сторони з боків. Більш складні можуть складатися з декількох сторінок (склеєні між собою за допомогою скотчу на початковому етапі) або вкладок, які відкривається донизу [8].

Також необхідно підготувати певні допоміжні матеріали, а саме: фломастери, маркери, олівці, різнокольорові ручки ,кольоровий папір, картон, стікери, шматочки тканини, ножиці, клей, картки, картинки тощо.

3. Продумати та створити різноманітні кишеньки і наповнити їх. На готову основу кріпляться в різний спосіб (за допомогою клею, скотчу , степлера, стрічечок) дверцята, віконечка, кишеньки, квіточки, книжечки, рухливі кружечки тощо [6].

Вони наповнюються навчальним матеріалом, який можна діставати, перекладати, складати на свій розсуд.

4. Заключним етапом створення лепбука, є його презентація. Захистити свою роботу можна різноманітними способами наприклад створити цікаву доповідь, з використанням матеріалів розміщених в кишеньках лепбука: факти, цікава інформація, загадки, ребуси, проблемні питання тощо.

Лепбук -це засіб для формування пізнавальних інтересів на уроці « Я досліджую світ», бо за допомогою нього досягаються такі цілі:

- Формування пізнавальної активності, підтримуючи інтерес та сприяючи на усвідомлення потреби діяти відповідно до ідей певної теми;

- Розвиток спостережливості, уміння порівнювати, аналізувати, класифікувати та робити висновки;
- Поповнення та систематизація знань дітей шляхом залучення їх до пізнавальних ігор та розвиваючої діяльності;
- Спонукати дітей до виконання творчих завдань і вирішення проблемних ситуацій;
- Розвиток критичного мислення, просторової уяви, творчих здібностей, пам'яті, уяви та фантазії.

Отже, можна зробити висновок, що використання лепбуків у навчально-виховному процесі підвищує рівень комунікативних здібностей дітей, формує уявлення про навколишній світ та їх відношення до проблемних ситуацій, сприяє формуванню навичок активної та творчої колективної взаємодії, розвиває пізнавальні та творчі здібності дітей, підвищує рівень їх соціальної адаптації.[1]

Створення лепбука вирішує багато сучасних завдань, забезпечуючи дітей певними знаннями з теми, а також вчить широко дивитися на проблему, систематизувати завдання та виконувати їх, враховувати програму управління та обговорювати інформацію, створює повну картину світу, за допомогою нього діти навчаються взаємодіяти між собою.

Література

1. Гатовська Д. А. «Лепбук, як засіб навчання в умовах освітньої системи». - Меркурій, 2015. — С. 162-164. 8.
2. Е.Блохіна, Т.Лиханова «Лепбук – «книга на колінах». Журнал «Обруч» № 4 2015 р.
3. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. —К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
2. Катерина Крутій. Лепбук як дослідницький проект дошкільника. Режим доступу: <https://ukrdeti.com/tag/lepbuk/>
3. Лепбук як новітній спосіб систематизації навчальної інформації. Режим доступу <http://shtf.tilda.ws/lapbook1>
4. Шабат Галина Миколаївна. Цікаві шаблони для дитячих лепбуків. Режим доступу <https://naurok.com.ua/cikavi-shablони-dlya-dityachih-lepbukiv-19470.html>
5. Що таке лепбук? Режим доступу <https://elementalscience.com/blogs/news/what-are-lapbooks>
6. Як зробити лепбук .Майстер-клас. Режим доступу:<http://portalmam.com/razvivayka/yak-zrobiti-lepbuk-mayster-klas-kak-sdelat-lepbuk-masterklas>